

Per l'autonomia

TALMENT hom diria que el plet de l'autonomia de Catalunya s'ha deixat al oblit, d'un temps a aquesta part, però res mes lluny que això, puig si be es veritat que l'entusiasme i exaltació dels dies gloriosos de l'Assemblea de Parlamentaris han passat; han passat de ser generals, a particularitzar-se en el vibrant entusiasme de les «Diades» que arreu de nostra terra venen celebrant-se per a afirmar el sentiment de nacionalitat cada dia mes gran.

Tot sent cada dia mes nombrosos i complicats els problemes de totes menes que'ns ha portat la fi del conflicte europeu, el plet de Catalunya segueix en peu i cada dia amb caràcter més apremiant i de més difícil solució, a mida qu'es vagi passant el temps sense resoldre'l plena i satisfactoriament.

Aquest número ha passat per la censura

I dic de mes difícil solució perque els problemes nacionalistes a mida qu'es van aguditzant, reclamen noves solucions mes radicals i mes amples, puig el que hauria estat remei eficaç ahir ja no pot remeiar els mals d'avui. Així ho hem pogut observar en el procés del plet nacionalista d'Irlanda, en que si hagués estat atès de bon principi no hauria arribat a les proporcions alarmants, per a Anglaterra, que ha adquirit en nostres dies. Tenint de fer notar que les solucions donades fora de temps, o millor dit, les solucions que al iniciar-se un moviment nacionalista tindrien eficàcia, al passar el temps sense aplicar-les perden la seva valor, fins al punt de que al aplicar-les després que s'ha aguditzat el problema poden resultar contraproductes. A Irlanda el *bill*

de compensació, projectat per Gladstone, segurament hauria satisfet en gran part les aspiracions dels irlandesos, doncs al ser rebutjat per la Càmera dels Lords, portà l'estat de revolta que constanment agita aquell país, i el que aleshores hauria donat satisfacció a les seves aspiracions, avui no contenta ni als menys exigents.

Aquest número ha passat per la censura

Altre tant podem dir del nostre problema nacionalista. Si en 1898 s'hagués portat a terme el projecte de concessions que en Polavieja prometia en la carta qu'envià a don Lluís Domènech, president del «Ateneu Barcelonès», no s'hauria aguditzat nostre plet nacionalista en la forma imperiosa d'avui, fent necessàries mes radicals i amplies solucions. I avans no s'arribin a fer ineficaces fins les autonomistes i passar al estat de revolta constant d'Irlanda, cal que tots ens unim i treballem seuse desmais per a que prompte sigui una realitat l'autonomia de Catalunya. Cal també que d'aquests fets palpables s'en fassin ben bé cabal els polítics d'Espanya, a fi d'evitar mals majors i portar la prosperitat i la benhaurança a totes les terres ibèriques i el millor mitjà per a que s'en fassin ben bé cabal es exterioritzar constantment nostres ideals i aspiracions, especialment en actes d'afirmació nacional, com els que tindran lloc a la nostra vila en el proper dia 16 de novembre.

JOSEP ROVIRA

